

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Έργο: Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών στο σχολείο - για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο)

Επιμορφωτικό Σεμινάριο

*«Κοινωνική ένταξη των μαθητών:
ο ρόλος του σχολείου και της οικογένειας»*

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Κέα, 2 και 3 Φεβρουαρίου 2007
Γυμνάσιο Κέας

«ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ: ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ ΡΟΛΟΙ, ΚΟΙΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ»

Ζωή Παπαναούμ
Καθηγήτρια Α.Π.Θ
zoipapa@edlit.auth.gr

Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει το σχολείο στις σύγχρονες κοινωνίες καθιστούν αναγκαία, σήμερα περισσότερο από ποτέ, τη στενή συνεργασία των εκπαιδευτικών με τους γονείς. Πρόκειται για «εταίρους» σε ένα κοινό έργο, των οποίων όμως η συνεργασία συνήθως είναι ευκαιριακή και περιορισμένη.

Στην εισήγηση αυτή: α) υποστηρίζεται ότι το σχολείο δεν μπορεί να είναι αποτελεσματικό, αν δεν υπάρχει στενή συνεργασία των εκπαιδευτικών με τους γονείς, β) συζητούνται οι προϋποθέσεις για να πετύχει η συνεργασία αυτή και γ) προτείνονται συγκεκριμένες πρακτικές.

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Δοδοντσάκης, Γ. (2001). *Κοινή πορεία στην εκπαίδευση: μια άλλη στρατηγική*. Αθήνα: Δαρδανός

Ξωχέλλης, Π. (2005). *Ο εκπαιδευτικός στον σύγχρονο κόσμο. Ο ρόλος και το επαγγελματικό του προφίλ σήμερα, η εκπαίδευση και η αποτίμηση του έργου του*. Αθήνα: τυπωθήτω

Παπαναούμ, Ζ. (2003). *Το επάγγελμα του εκπαιδευτικού: θεωρητική και εμπειρική προσέγγιση*. Αθήνα : τυπωθήτω.

Unesco, (1999). *Εκπαίδευση. Ο θησαυρός που κρύβει μέσα της, Έκθεση της Διεθνούς Επιτροπής για την Εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα, μτφρ. Ομάδα εργασίας του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας*. Αθήνα : Gutenberg

«Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

Διαμαντούλα Βλαντώνη

Κοινωνική Ψυχολόγος,

MSc, Υποψ. Διδάκτορας Ψυχολογίας Παντείου Πανεπιστημίου

diamondr@otenet.gr

Βασικά σημεία εισηγήσεων :

- Η μαζική εισροή αλλοδαπών εργαζομένων, καθώς και «παλινοστούντων ομογενών», κατά τα τελευταία 15 χρόνια στην Ελλάδα οδηγεί στη διαμόρφωση πολυπολιτισμικών καταστάσεων τόσο στην κοινωνία όσο και στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.
- Η θ. επιπολιτισμού του Berry (1980) προσφέρει ένα πλαίσιο κατανόησης των διεργασιών ένταξης των αλλοδαπών στην καινούργια πατρίδα - χώρα υποδοχής, (θετικά και αρνητικά στοιχεία της κάθε τακτικής και ανάλυσή τους), το στρες επιπολιτισμού. Οι διεργασίες αυτές αφορούν τόσο τους γονείς όσο και τους μαθητές και αφορούν συγκεκριμένες συμπεριφορές που μπορούν να ανιχνευτούν στην καθημερινότητά μας :
 - **Αφομοίωση** (assimilation)
 - **Διαχωρισμός** (separation)
 - **Περιθωριοποίηση** (marginalisation)
 - **Εναρμόνιση** (integration)
- Προβλήματα στο σχολείο – χαμηλές επιδόσεις των μαθητών στο σχολείο και η ευθύνη της οικογένειας, του εκπαιδευτικού συστήματος, των δασκάλων
- Ανάγκες των εφήβων (βιωματική προσέγγιση) - τα συνήθη προβλήματα της εφηβείας - ειδικά χαρακτηριστικά των μεταναστών εφήβων που απαιτούν διπλή προσπάθεια:
 - Προσπάθεια **ενηλικίωσης**, διαμόρφωσης ταυτότητας
 - Προσπάθεια **προσαρμογής** σε μια ξένη χώρα

Εγκαθιδρύοντας σχέσεις επικοινωνίας μεταξύ των καθηγητών και των μαθητών και γονέων (βιωματική προσέγγιση) –

- Τεχνικές επικοινωνίας μέσα στην οικογένεια – η ευθύνη όλων των μελών στην επίλυση των συγκρούσεων - εγκαθιδρύοντας μια ξεκάθαρη επικοινωνία – συνήθη σφάλματα που μπλοκάρουν την επικοινωνία (κριτική και ειρωνεία του ομιλούντος, έλλειψη κατανόησης, χαρακτηρισμός της προσωπικότητας και όχι της συμπεριφοράς, η σημασία του μηνύματος σε πρώτο πρόσωπο, κ.α.)
- Συζήτηση και κατανόηση της οικογένειας ως «πρωτότυπης συστημικής μονάδας» που λειτουργεί με νόμους και κανόνες, οι οποίοι επιτελούν μια ιδιαίτερη λειτουργία μέσα στο σύστημα: το βοηθούν να διατηρήσει την ισορροπία του, την ομοιοστασία του. Η ουσιαστική σχέση γονέων – παιδιού είναι μια δυναμική διαδικασία: διαρκώς εξελίσσεται, εμπλουτίζεται, αναδιοργανώνεται.

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Γεωργογιάννης, Π.**, 1997, *Εκπαίδευση και Διαπολιτισμική Επικοινωνία*, Αθήνα, Gutenberg.
- Γκότοβος, Α.**, 2002, *Εκπαίδευση και Ετερότητα: ζητήματα διαπολιτισμικής παιδαγωγικής*, Αθήνα, Μεταίχμιο
- Δαμανάκης, Μ.**, 1998, *Η εκπαίδευση των παλλινοστούντων και αλλοδαπών μαθητών στην Ελλάδα: διαπολιτισμική προσέγγιση*, Αθήνα, Gutenberg.
- Μάρκου, Π.Γ.**, (1997), *Εισαγωγή στη διαπολιτισμική εκπαίδευση*, Αθήνα
- Τσιάντης, Ι., κ.α. (επιμέλεια)**, 1998, *Εφηβεία: ένα μεταβατικό στάδιο σ'ένα μεταβαλλόμενο κόσμο*, Αθήνα, Καστανιώτη
- Gardener, H.**, (1994), *Multiple Intelligences*, New York, basic Books Inc
- Kowh, MW et al.** (2003), *Acculturation and Mental Health – Empirical verification of J.W. Berry's model of acculturative stress*, Circumpolar Health, Nuuk

«ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ»

Σπανέα Ευφροσύνη
Κλινική Ψυχολόγος-Κοινωνιολόγος
frersi@yahoo.gr

Η εισήγηση αφορά την μελέτη των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων που αναπτύσσονται μέσα στην τάξη. Τα ερωτήματα που θα προσπαθήσουμε ακροθιγώς να απαντήσουμε είναι τα εξής: Ποια είναι τα χαρακτηριστικά των στερεοτύπων; Γιατί τα χρησιμοποιούμε; Ποια λάθη επισυμβαίνουν στις γνωστικές διεργασίες όταν δρούμε στερεοτυπικά; Πως καταρρίπτονται οι προκαταλήψεις; Δίνονται μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα ο τρόπος που αναπτύσσονται οι προκαταλήψεις μέσα στην τάξη και προτείνονται τρόποι διαχείρισης τους από τους εκπαιδευτικούς. Υποδεικνύονται, μέσα από την διδασκαλία μαθημάτων, τρόποι για προαχθεί η αντιρατσιστική εκπαίδευση καθώς και οι τακτικές ώστε να δημιουργηθεί ένα διαπολιτισμικό περιβάλλον στο σχολείο και να περιοριστεί το έδαφος που υποθάλλει την καχυποψία και τη διάκριση.

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Allport, Gordon W. The Nature of Prejudice. Reading, MA: Addison-Wesley, 1954.

Amir, Yehuda. "Contact Hypothesis in Ethnic Relations." In The Handbook of Interethnic Coexistence. Edited by Weiner, Eugene, ed. New York: Continuum Publishing, 1998.

Devine, Patricia G., E. Ashby Plant and Brenda N. Buswell. "Breaking the Prejudice Habit: Progress and Obstacles." Reducing Prejudice and Discrimination , 2000.

Johnson, David W. and Roger T. Johnson. "The Three Cs of Reducing Prejudice and Discrimination." Reducing Prejudice and Discrimination , 2000.

Pettigrew, Thomas F. and Linda R. Tropp. "Does Intergroup Contact Reduce Prejudice? Recent Meta-analytical Findings." Reducing Prejudice and Discrimination, 2000.

Τσάκαλος, Γ. (2000). Οδηγός Αντιρατσιστικής Εκπαίδευσης, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα

Δαμανάκης, Μ. (1997). Μετανάστευση και Εκπαίδευση, Αθήνα, Gutenberg

«ΒΕΛΤΙΩΝΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ»

Σπανέα Ευφροσύνη

Κλινική Ψυχολόγος-Κοινωνιολόγος

frersi@yahoo.gr

Στην εισήγηση αυτή θα προσπαθήσουμε να θέσουμε τους στοιχειώδεις κανόνες σχέσεων και ορθής επικοινωνίας. Επίσης θα παρουσιαστούν οι δυσκολίες και οι παρερμηνείες που προκύπτουν κατά την αλληλεπίδραση μας με άτομα διαφορετικού πολιτισμικού πλαισίου. Θα αναφερθούμε μέσα από παραδείγματα στα είδη δυσλειτουργικών σκέψεων που παρακωλύουν την απρόσκοπτη επικοινωνία και μέσα από την παρουσίαση βινιετών οι εκπαιδευτικοί θα προσπαθήσουν να εντοπίσουν την λανθασμένη σκέψη και την αντικατάστασή τους με την σκέψη, δράση ή απάντηση που βοηθά την επικοινωνία. Τέλος θα γίνει μια σύντομη εισήγηση στα πορίσματα της θετικής ψυχολογίας σχετικά με την προαγωγή της ψυχικής υγείας των μεταναστών και προσφύγων και μέσα από την προβολή video θα παρουσιάσου την ιστορία 3 προσφύγων και θα συζητηθούν οι παράγοντες που δρουν προστατευτικά και ενισχύουν τον ψυχισμό και την ανθεκτικότητα ατόμων που βρίσκονται σε αντίξοες συνθήκες.

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Burns, D. D. (1997). Αισθανθείτε καλά! (Γ. Σίμος, Επιμ. Έκδ., Μ. Χήρα, Μτφ.). Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη. (Τίτλος πρωτοτύπου: Feeling Good. Έτος πρωτότυπης έκδοσης: 1980)

Guerney, B. G. (1996). Βελτίωση σχέσεων (Ε. Χάιντς, Επιμ. Έκδ., Μτρ.). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. (Τίτλος πρωτοτύπου: Relationship Enhancement. Έτος πρωτότυπης έκδοσης: 1977).

Pedersen, P. B. Draguns, J. G. Lonner W. L. & Trimble J. E. (Eds.), Counseling across cultures (pp. 21-46). Thousand Oaks, CA: Sage.

Ridley, C.R., Mendoza, D.W., Kanitz, B.E. Angermier, L., & Zenk, R. (1994). Cultural sensitivity in multicultural counseling: a perceptual schema model. *Journal of Counseling Psychology*, 41, 125-136

Sue, D.W., Ivey, A.E., & Pedersen, P.B. (1996). A theory of multicultural counselling and therapy. Pacific Grove, CA: Sage.